

ivR%bwZK A_vq†b —"QZv:
Pˆv†jÄ I DËi†Yi Dcvq

ivRbriZK A_vq#b "QZv: P`vtjÄ I DËi†Yi Dcvq

M†eIYv Dc†`óv

Gg nwdRDİİb Lvb, †Pqvig`vb, Uv÷ tevW, UvÝcv†iİÝ B>Uvib`vkbvj evsjv†`k
Aa`vck †gvRvddi Avng`, m`m`, Uv÷ tevW, UvÝcv†iİÝ B>Uvib`vkbvj evsjv†`k

M†eIYv ZËvearb

W. Bd†ZLvı“¼vgvb, †bevnx c†iPvjK, UvÝcv†iİÝ B>Uvib`vkbvj evsjv†`k

M†eIK

kvnRv`v Gg AvKivg, †mbqi †d†jv, †imvP GÛ c†j†m
mvab Kgvı `vm, †d†jv, †imvP GÛ c†j†m
Zvbfxi gvng`, †d†jv, †imvP GÛ c†j†m

†e†kIÁ gZvg†Zi Rb` KZÁZv

Aa`vck W. †`jviv †PŠaix, miKvi I ivRbxZ †efvM, Rvni½xibMi †ek†e`vjg
Ave`j j†Zd gÊj, mv†eK m†Pe, MYcRvZŠx evsjv†`k miKvi

M†eIYv mnKvix

bxrvı iÄb ivq

Z` msMn

Rvdiib Lvb, i`evBqv Av†gbv, †gv. Ave`j gvZb, †mŠif `vm, †mq` gkZvK Avn†g`, IqvKvi“¼vgvb gvıiv, †mivRg
gvıiv Ges jvBm¼vgvb kwdb

†hvM†hvM

UvÝcv†iİÝ B>Uvib`vkbvj evsjv†`k

c†Mm UvIqvi

evıo # 1, moK # 23

, jkvb 1, XvKv 1212

†dvb: 880-2-8826036

d`v·: 880-2-9884811

B-†gBj: akram@ti-bangladesh.org, shadhan@ti-bangladesh.org

I†qemvBU: www.ti-bangladesh.org

ivR%bWZK A_vq#b "QZv: P'v#jÄ I DËi#Yi Dcvq *

mvi-ms#¶c

M#elYvi t#c¶vcU I D#iK"

1990 Gi mvqwiK kvm#bi wei#x MY-Af"i#bi ci 1991 t_#K evsjv#`k e#`jxq msm`xq MYZwŠK c#WZ cbtciZôv Kiv nq| MYZwŠK e#`vi cWZôwbKxKiY GKU "XN#gqwm` Ges Kivb c¶mqv| Avgv#`i t`#k `jxq miKvi mô I wbi#c¶¶ wbevPb Ki#Z e_ n|qvq 1996 mv#j mvs#eavwbKfv#e `j-wbi#c¶¶ ZËveavqK miKvi e#`v ceWZZ nq| GB ZËveavqK miKvi c_v ckvmbK I AvBb-kLjvRwbZ `jxqKi#Yi E#aY D#v me ivR%bWZK `#ji mg#Sivzi gva#g wbevPbx cwi#ek ^Zwi Kivi j#¶¶" cYxZ nq, thb wbevPb Kwgkb GKU mô wbevPb Av#qvRb Ki#Z cv#i| Zici I w#fb mg#q AbiôZ wbevPb, #jv#Z t`Lv hvq ZËveavqK miKvi I wbevPb Kwgkb cv\_x ev ivR%bWZK `j, #jvi Rb" GKU mgZwfiEK t¶¶i ^Zwi Ki#Z cv#iwb|

2007 mv#ji Rvbqwi#Z AbiôZe" msm` wbevPb "MZ tNviYv Kivi ci 11 Rvbqwi GKU bZb ZËveavqK miKvi `wqZ MnY K#i| GB ZËveavqK miKv#i mgq evsjv#`k GKU "Q I Reve`ngjK ivR%bWZK e#`v I wbi#c¶¶ wbevP#bi j#¶¶" KQ cWZôwbK I ivR%bWZK ms`v#i D#`vM MnY Kiv nq| Gme D#`vM, w#kI K#i `bxZ `gb Kwgkb I wbevPb Kwgk#bi ms`vi I cbMvb, Z\_ AwaKvi AvBb cYqb Ges RwiZms#Ni `bxZw#ivax mb` Ab#g#b, MYZ#Si cWZôwbKxKiYi GKU bZb m#hVM mwi K#i| ivR%bWZK `#ji A_vq#b "QZv Avbvi Rb" Ges GB t¶¶i Z`viK e#x i Rb" mskó AvB#b ms#kvab Kiv nq Ges bZb w#agvjv cYqb Kiv nq| Gme ms`v#i d#j GKU Aeva I wbi#c¶¶ wbevP#bi mv#_ mv#_ KQ BiZevPK cwi#ZbI ARZ n#q#Q|

RwiZms#Ni `bxZw#ivax Kb#fbkb 2005 mv#ji wW#m#i t\_#K ev`evqb i#i" nq hv evsjv#`kmn GLb chš 140U t`k "¶¶i K#i#Q Ges 86U t`k Abmg\_b w`#q#Q| GB Kb#fbkb#bi w#fb A#xKv#i g#a" Ab`Zg D#jL#hM" A#xKvi n#Q ivR%bWZK I wbevPbx A\_vq#b "QZv I Reve`wZv cWZôvi j#¶¶" c#qvRbxq c`¶¶c MnY Kiv| Gi 7 (3) Ab#Q#` ejv n#q#Q, ôc#Z`K m`m" ivô GB mb#`i D#iK" I t`kxq AvB#bi tgšjK bxZi mv#_ m#Zi t#L MYciZbWZKvix c`mg#n wbevPbx e#qi t¶¶i Ges c#hVR" t¶¶i ivR%bWZK `jmg#ni A_vq#bi t¶¶i "QZv e#x i Rb" h_vh_ AvBbMZ I ckvmbK e#`v MnY Kite|ô

eZgvb M#elYvi j¶¶" evsjv#`k ivR%bWZK A\_vq#b "QZv I Reve`wZvi eZgvb Ae`v ch#e¶¶Y Kiv, Ges Zvi Ici wfiE K#i Ges MYciZbWZ AvBb RwiZms#Ni `bxZw#ivax mb#` D#jwLZ A#xKv#i mv#\_ m#Zi t#L c#qvRbxq I ev`em#Z cwi#Zb Avbq#bi Rb" A`W#fv#KwM Kiv| ewjwfiEK UvYcv#iY BvUvib`vkbvj Gi m#Pevj#qi mv#_ m#s#jZ D#`v#M `¶¶Y I `¶¶Y-ce Gwkvvi wZbU t`#k (tbcvj, B#`v#bkwq I evsjv#`k) ivR%bWZK `#ji A\_w\_K e#`vcbvq "QZvi Ici GKU mPK cYq#bi j#¶¶" ôµwbmô cK#ií AvIZvq GB M#elYv D#`vM MnxZ nq| ôµwbmô GKU jwZb kã, hvi A\_ ôAv#jvK iw#ô| GB M#elYv cK#ií cavb D#iK" ivR%bWZK A\_vq#b "QZv I Reve`wZvi GKU gvb`Ê w#aviY Kiv Ges G j#¶¶" cPviYv Pvjv#bv| GB cKí 2006-07 mv#j c\_#g `¶¶Y Av#gwiKvi AvUwU t`#k mdj fv#e cwiPw#jZ nq, hv Hme t`#k ms`v#i c#¶¶ RbgZ MVb K#i Ges GB Lv#Z D#jL#hM" mvdj" ARZ nq|

GB M#elYvq cZ`¶¶ Ges c#iv¶¶ Drm t\_#K Z\_ msMn Kiv nq| cZ`¶¶ Dr#mi g#a" i#q#Q ivR%bWZK `j I `#ji tKvIva`¶¶, msm` m`m", wbevPb Kwgkbvi, wnmve wbi#¶¶K, w#kIÁ Ges temiKwi cWZô#bi ciZbWZ| Gme e#w#`i mv#_ miwmi mv¶¶vrKvi QvovI gZ w#bgq mfvi gva#g Z#`i gZvgZ tbiqv nq| c#iv¶¶ Dr#mi g#a" i#q#Q ivR%bWZK A\_vq#b msµvš AvBb I w#agvjv Ges Zvi c#qv#Mi Ici chv#jvPbv| eZgvb M#elYvq cavbZ 2008 mv#ji RvZxq msm` wbevP#b cv_x Ges ivR%bWZK `#ji A\_vq#b w#q Z\_ msMn I w#kIY Kiv n#q#Q, Ges wbevP#b A\_vq#b msµvš AvBb I Zvi ev`e c#qvM m#úK chv#jvPbv Kiv n#q#Q|

* 25 A#±vei 2009 XvKvq wUAvBie Av#qvRZ ivR%bWZK A_vq#b "QZv: P'v#jÄ I DËi#Yi Dcvq kxIK tMvj#U#ej Av#jvPbv mfvg Dc`wcZ M#elYvi mvi-ms#¶c|

GB MteIYvi Aax#b `kU t#t# kb` t_K 10 Gi g#a` t`vi t`lqv n#q#Q, thLv#b 10 tKv#bv t`#ki H t#t# m#ev"P QZv I Reven`nZv #b`k K#i Ges kb` menb# gvb #b`k K#i | GB t`vi#K #ZbU gvb fvM Kiv n#q#Q - Achv# (t`vi 0 t_K 3.3), ga`g (t`vi 3.4 t_K 6.7), Ges m#SvIRbK (t`vi 6.8 t_K 10)|

ivR%b#ZK A_vqb #bq#Yi Rb` c#hvR` AvBb I weagvjv

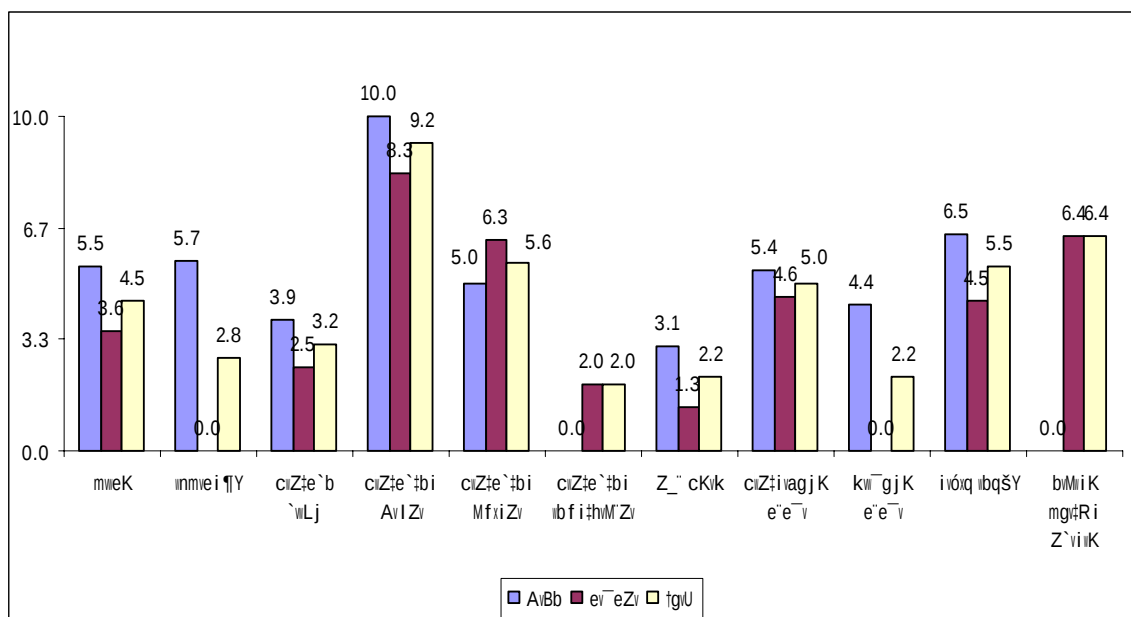
ivR%b#ZK A_vq#bi Z`vi#K Ges G ms#v# Z` cKvk OMyc#Z#b#aZ Av#`k, 1972 (12 b#f#i 2008 ch# m#k#aZ) Ges ivR%b#ZK `j weÜb weagvjv, 2008 Gi gva`g #bq#Z nq| Gme AvB#bi gva`g cavbZ ivR%b#ZK Ab`vb MnY I wevP#b e`qi m#ev"P mxgv #baviY Kiv n#q#Q, Ges mweKfv#e ivR%b#ZK A_vqb#K `xKiZ t`lqv n#q#Q| m#k#aZ MYc#Z#b#aZ Av#`k 2008 Abmv#i wevP#b AskMnYKvix tKv#bv GKU `t#i t#t# weÜb eva`ZvgjK| wevPb Kvgk#bi mv# wevP#b AskMnYKvix ivR%b#ZK `t#i weÜb eva`ZvgjK Kiv n#q#Q| GB weÜ#bi Rb` #KQ kZ i#q#Q hv `j, #jv gvb#Z eva`| Gme k#Zi g#a` i#q#Q tKv#bv GKU Zd#mj f<sup>3</sup> e`vs#K `t#i A`vKvD#U _vKv, `t#i Zn#t#i Dr#mi weeiY t`lqv, Ges c#Z A_eQ#i t#i 31 RjvB Gi g#a` t#iR÷vW PvUW A`vKvD#Us dvg Øviv #bix#v Kri#q #bix#v c#Z#e`#bi K#c Rgv t`lqv| Gme kZ ciY bv Ki#j `t#i weÜb ev#Zj n#e|

GB AvB#bi gva`g c\_gev#i gZ weÜZ ivR%b#ZK `t#i Rb` e`w³MZ Ges c#Z#bK Drm t_K e`vsK #nmv#e gva`g Zn#ej Mn#Yi Abg#Z c`vb Kiv n#q#Q, Ges Ab`v#bi m#ev"P mxgv #baviY Kiv n#q#Q| Z#e Gme AvB#b `j Ges wevP#b AskMnYKvix cv\_x#`i Av#_K Ab`vb ms#v# Z# RbM#Yi c#ek#aKvi c#ivc#i #b#Z Kiv nq#b| wevP#b AskMnYKvix cv\_xiv Zv#`i wevP#b e`qi Drm RbM#Yi Kv#Q cKvk Ki#Z eva` bq| m#ev`-gva`g Ges e`emv c#Z#b, #jvI ivR%b#ZK Ab`vb ms#v# Z` cKvk Ki#Z eva` bq| Z#e `j Ges cv\_x#`i wevP#b Avq-e`q ms#v# mKj Z` I#qemvB#U cKv#ki gva`g RbM#Yi Rb` Db³ Kivi `wqZ wevPb Kvgk#bi| wevP#b AvBb I wea j·N#bi Rb` c#i#vi fv#e kw#gjK e`v Mn#Yi D#jL Kiv n#q#Q hv ev`evq# Kivi Rb` wevPb Kvgk#K #gZwqZ Kiv n#q#Q|

MteIYvi djdj weKIY

#µbm Gi MteIYv Abhv#x evsjv#`ki t#t# mweK t`vi 4.5 hv ga`g e#j we#e#PZ (#PÎ 1) Ges Avkve`ÄK, Z#e Avil fv#jv Kivi m#hvM I c#qvRb i#q#Q| GB MteIYvq e`eüZ mPK Abmv#i #agvÎ c#Z#e`#bi AvIZvi t#t# (t`vi 9.2) m#SvIRbK #PÎ cvlqv hvq| Ab`w`K #nmvei#Y (t`vi 2.8), c#Z#e`b`wLj (t`vi 3.2), c#Z#e`#bi #bfithM`Zv (t`vi 2.0), Z` cKvk (t`vi 2.2), Ges kw#gjK e`v (t`vi 2.2) t#t# gvb Achv# Ges Gme Gme t#t# e`vck Db#Zi m#hvM i#q#Q e#j t`Lv hvq|

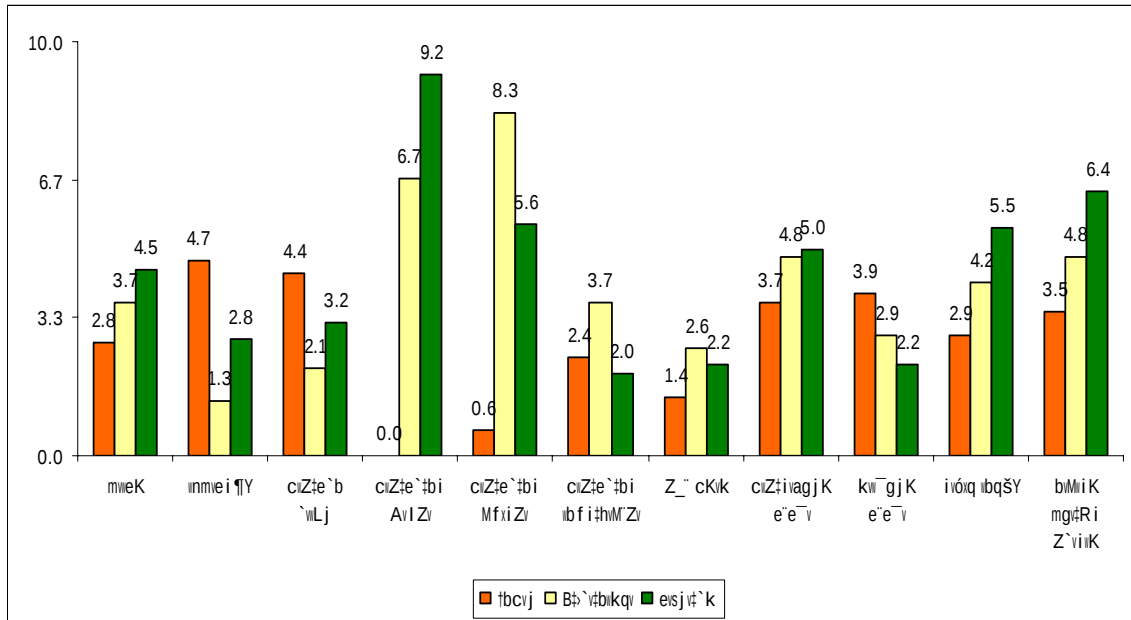
#PÎ 1: mweK mPK: evsjv#`k

* t`vi 0 t\_K 3.3 = Achv#; 3.4 t\_K 6.7 = ga`g; Ges 6.8 t_K 10 = m#SvIRbK

Ab" `BwU t`tki mv_ Zjv Ki+j t`Lv hvq mwEKfvte evsjv`tki t`vi Hme t`tki Zjbvq teik (mwEK t`vi 4.5), thLv#b Bb`v#bvkqv t`vi 3.7 Ges tbcvj i t`vi 2.8| cWZte`bi AvLZv, cWZtivagjK e`e`v, ivóq wqSY Ges bWmIK mgvRi cWexqYi t`q`i evsjv`k Gme t`tki Zjbvq Gm#q| Zte KqKwU t`q`i thgb wnmveiY, cWZte`b`wLj, cWZte`bi MfxiZv I wbfithWZvq tbcvj I Bb`v#bvkqv t`vi evsjv`tki t`q teik| t`Lv hvq wZbU t`tkB Z` cKvk Ges cWZte`bi wbfithWZvi t`q`i DbZi e`vck m#hW i#q#Q| mwEKfvte ejv hvq GB wZbU t`tkB ivRbwZK A_vq#bi Z`viW Ges wQZvq NwUz i#q#Q|

WPI 2: wbevPx A_vqb: ZjbvgjK WPI

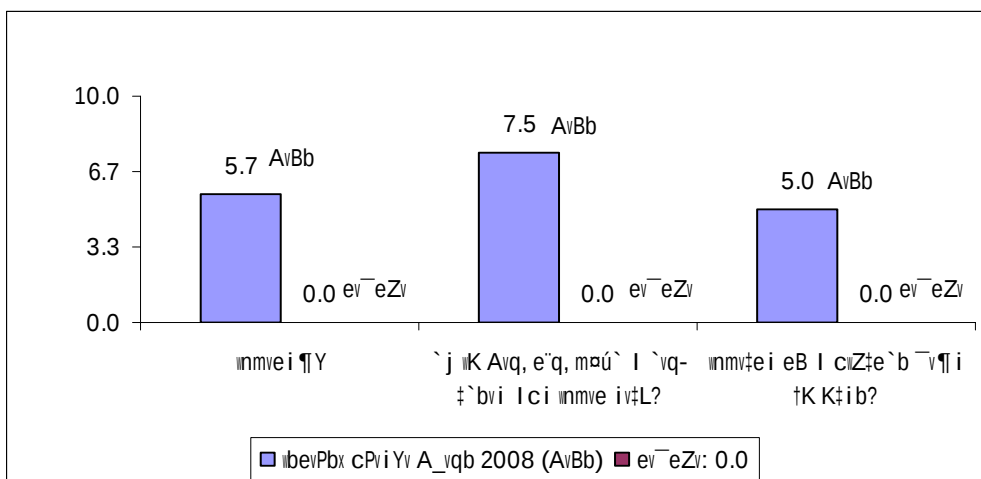
* t`vi 0 t`K 3.3 = AchwB; 3.4 t`K 6.7 = ga`g; Ges 6.8 t`K 10 = m#SvIRbK

wefb t`q`i evsjv`tki Ae`vb MteLYvi djvdj Abmv#i wb#P eybv Kiv n#jv|

t`q`i 1: ivRbwZK`#ji wnmveiY

AvBb Abmv#i evsjv`tki ivRbwZK`#ji wnmvei msiY Ki#Z nq| Gi gta` i#q#Q`#ji Avq-e`qi wnmvei wqggwdK msiY, wnmvei cWZte`b tKvIva`q ev mfvciZi`v`i`vb, e`vstKi gva`g wnmvei cWpjbv| Zte AvBb`#ji m#u` I t`bvi wnmvei ivLvi K\_v ejv nqib| AvI D#jL, ivRbwZK`#ji wnmvei msiYi weavb Ges G m#vš Kv#ug 2008 mv#ji wbevP#bi cte eva`ZvgjK wQj bv| d#j`#ji c` t`K G ai#bi wnmveiYi wqlqU bZb| wbevP#bi t`q`i thme Avm#b`#ji cv\_x i#q#Q Zvi Rb` A_vZv`i bvg, wKv#v, A`_i cWigY I cWBi cKvi BZ`w` h_vh_fvte msiY Kivi D#jL Kiv n#q#Q|

WPI 3: `#ji Avq-e`qi wnmveiY

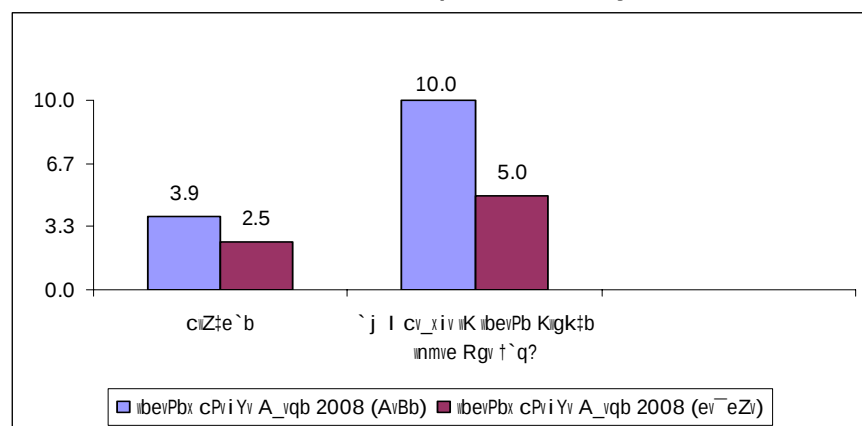
* t`vi 0 t`K 3.3 = AchwB; 3.4 t`K 6.7 = ga`g; Ges 6.8 t`K 10 = m#SvIRbK

ev⁻te tKv⁺bv ⁻tb Avq-e⁺qi wnmve wbgggwdK msi⁺Y Kiv nq bv | ⁻jM⁺jb Zv⁺i wnmvei⁺Y tiwR⁻vi eB⁺qi gva⁺g K⁺i ⁻vK e⁺j Rvb⁺bv n⁺q⁺Q | ⁻t⁺i MvBZŠ Abhvq⁺ ⁻t⁺i mfvciZ, mvaviY m⁺úv⁻K I tKv⁺lva⁺Y wnmvei⁺Y I e⁻vsK A⁻vKvD⁺Ui ⁻wq⁺Z ⁻v⁺Kb | GB Abhvq⁺ wnmve tiwR⁻vi eB⁺UI Zv⁺iB i⁺Yv⁺te⁺Y ⁻v⁺K | tKv⁺bv ⁻tb GB Kv⁺Ri Rb⁻ m⁺bw⁻ó tKv⁺bv ⁻wqZcvB Kgx tbB | mvaviYZ ⁻t⁺i mvaviY m⁻m⁻t⁻i GB tiwR⁻vi eB⁺qi Z⁻ c⁺tekwaKvi ⁻v⁺K bv | Le Kg msL⁻K ivR⁺b⁺iZK ⁻j Zvi ⁻jxq Avq-e⁺qi wnmve ⁻t⁺i m⁻m⁻ I Kgx⁺i Kv⁺Q cKvk K⁺i ⁻v⁺K, h⁺ I me ⁻t⁺iB ⁻jxq KvD⁺Y⁺ GB Z⁻ cKvk Kivi K⁻v | GQvovI AvBb Abhvq⁺ wbeÜ⁺bi Ab⁻Zg kZ ⁻t⁺i wnmv⁺ei ⁻ZŠ ew⁺IK w⁺ix⁺Y Kiv⁺bv, h⁺ I GLb chš tKv⁺bv ⁻jb Zv Kivq⁺b | d⁺j GB t⁺q⁺t⁺i AvB⁺bi t⁻vi ga⁻g (5.7) n⁺j I ev⁻eZvq tKv⁺bv t⁻vi Av⁺m⁺bw (wPÎ 3)

t⁺q⁺t⁺i 2: wbevPb K⁺gk⁺b c⁺wZ⁺te⁻b ⁻wLj

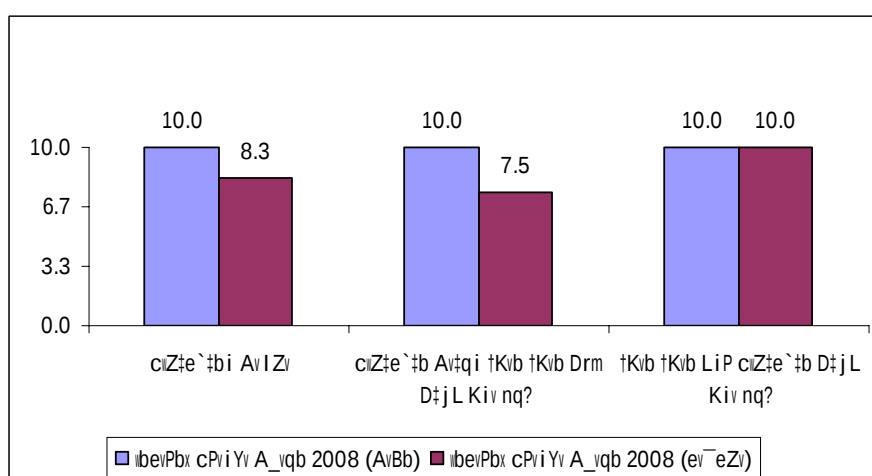
ivR⁺b⁺iZK ⁻t⁺i wbevPbx I A-wbevPbx A⁻vq⁺bi Ici c⁺wZ⁺te⁻b ⁻wLj evsj⁺t⁻ki ivR⁺b⁺iZK ms⁻wZ⁺Z GK⁺U bZb aviYv | ms⁺kwaZ MYc⁺wZ⁺waZ Av⁺k 1972 Abmv⁺i cv⁻x I ivR⁺b⁺iZK ⁻j⁻t⁺jv⁺K Zv⁺i wbevPbx e⁺qi wnmve wbevPb K⁺gk⁺b ⁻wLj Ki⁺Z nq | GQvovI AvBb Abhvq⁺ c⁺wZ⁺ A⁻eQ⁺i t⁺k⁺I 31 RjvB Gi g⁺a⁻ tiwR⁻vw PvUvW A⁻vKvD⁺Us dv⁺g Øiv A⁺WU K⁺i⁺q A⁺WU c⁺wZ⁺te⁻bi Kic wbevPb K⁺gk⁺b ⁻wLj Kiv ⁻j⁻t⁺jvi Rb⁻ eva⁻ZvgjK | M⁺te⁺lYvq t⁻Lv hvq 2008 mv⁺j⁺i wbevP⁺bi ci wbevP⁺b AskMnYKvix te⁺wkifvM ivR⁺b⁺iZK ⁻j Ges 75 kZvs⁺t⁺ki te⁺wk cv⁻x Zv⁺i wbevPbx e⁺qi wnmve w⁺bw⁻ó mg⁺qi g⁺a⁻B wbevPb K⁺gk⁺b Rgv ⁻t⁺q⁺Q | GB t⁺q⁺t⁺i AvB⁺bi t⁻vi ga⁻g (3.9) n⁺j I ev⁻eZvq i⁺agv⁺l wbevPbx wnmv⁺ei Ici c⁺wZ⁺te⁻b ⁻wLj⁺i Rb⁻ t⁻vi G⁺m⁺Q 2.5 (wPÎ 4)

wPÎ 4: wbevPbx e⁺qi c⁺wZ⁺te⁻b ⁻wLj

* t⁻vi 0 t⁻K 3.3 = AchwB; 3.4 t⁻K 6.7 = ga⁻g; Ges 6.8 t⁻K 10 = m⁺ŠvIRbK

wPÎ 5: c⁺wZ⁺te⁻bi AvIZv

* t⁻vi 0 t⁻K 3.3 = AchwB; 3.4 t⁻K 6.7 = ga⁻g; Ges 6.8 t⁻K 10 = m⁺ŠvIRbK

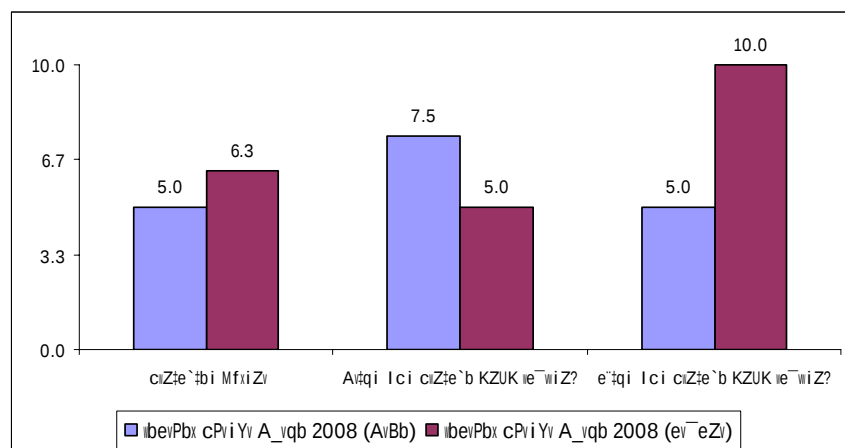
†¶Ĥ 3: cĭZte`bĭ AvlZv

GB †¶Ĥ evsjv`tki AvBb tek we`wiZ Ges ev`te Gi cĭqM mdj| dĭj Mo †`vi l mĕv`P (¶Ĥ 5)| Zte AvBb wbevPb AskMnYKvix ivR`biZK `j l cv\_xiv miKwi Ab`vb cĭte wKbv Zvi DĭjL Kiv tB| GK aiĭbi fZwK wntmte wbevÜZ `j, tĭjv miKwi gwĭjKvbx teZvi-†Ujwfkĭb cPviYvi mĕav cĭte, Zte G†¶Ĥ KZ mgq cĭte Zv AvBb w`ó Kiv tB| AvBb Abmvĭi `j l cv\_x`i Aw_K cĭZte`b thme weIQ Ašf<sup>3</sup> \_vKĭZ nte Zv n`Q e`<sup>3</sup>MZ Aw\_K Ab`vb, cwiZôwbK Aw_K Ab`vb, Ab`vb` e`³MZ mĕvnh, A_msMĭni wefb Kvĥug †_ĭK Avq, Ges wBR` I FYmn Ab`vb` thĭKvĭv aiĭbi Avq| GB MĕlYvq †`Lv hvq, teĭkĭfvM cv_x Gme e`<sup>3</sup>MZ l cwiZôwbK Aw\_K Ab`vbi Z` cĭZte`b Ašf³ KĭiĭQb, wKš Ab`vb` e`³MZ mĕvnh Ges A_msMĭni wefb Kvĥug †_ĭK Avq DĭjL Kĭib|

†¶Ĥ 4: cĭZte`bĭ MfxiZv

AvBb Abhvq wbevPb AskMnYKvix ivR`biZK `j l cv_x`i `wLjKZ wnmvte cĭZwU Ab`vb Ges `vZvi bvg DĭjL KiĭZ nq| Zte AvBb Avĭqi Ici tKvĭv w`ó mxgv DĭjL Kiv nq| GQovl `ĭji wnmvte e`ĭqi tKv tKv LvĭZi Ici Z`, thgb cĭZwU e`ĭqi cĭigvY l ZwiL `ĭZ nte, Zv mĕw`ó Kiv nĭqĭQ| hĭ l wbevPb e`ĭqi wnmvte weĭμZv ev mieivnKvixi bvg DĭjL Kivi eva`evaKZv tB, Zte thĭnZ wnmvte mĭ\_gj fvDPvi Rgv `ĭZ nq, tĭLvĭB Gme weĭμZv ev mieivnKvixi bvg Ašf³ nĭq hvq| Avl DĭjL, AvBb Abhvq `vZviv ivR`biZK Ab`vbi weIQ Z` cKvK KiĭZ eva`b|

¶Ĥ 6: cĭZte`bĭ MfxiZv

* †`vi 0 †\_ĭK 3.3 = Achv; 3.4 †\_ĭK 6.7 = ga`g; Ges 6.8 †_ĭK 10 = mĭšvIRbK

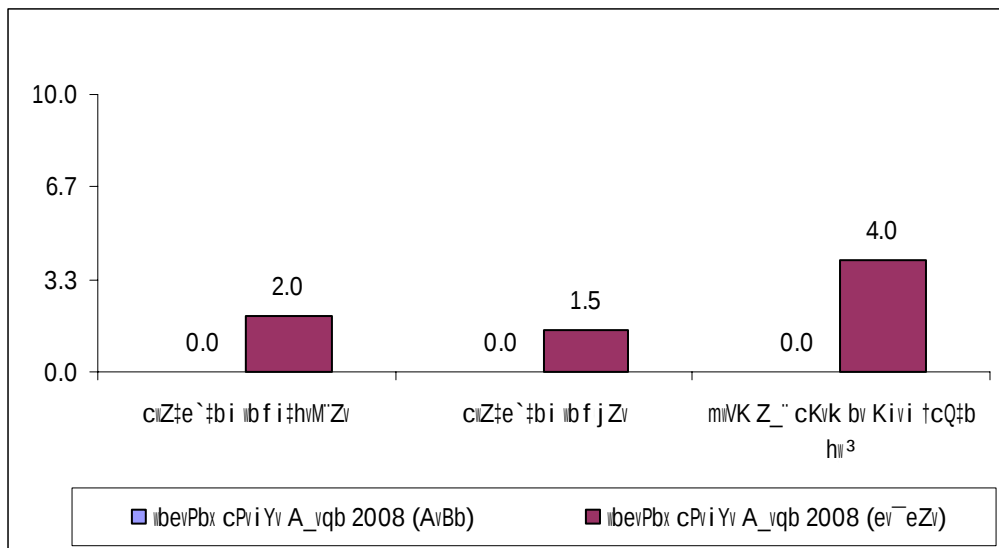
ev`te †`Lv hvq GB MĕlYvq thme cavb `ĭji mĕvĭvKvi tBlqv nĭqĭQ tme `j mĕVKfvte wnmve msi¶Y Kĭi bv Ges Zv`i `wLjKZ wnmvte memq Ab`vb Ges FY msμvš Z` Ašf³ _vK bv| GwU e`vcKfvte aviYv Kiv nq th eo eo Aw\_K Ab`vb e`<sup>3</sup>MZ chĭq `ĭji mĕv`P chĭq nĭq \_vK, Ges `ĭji wnmvei¶Y eBĭZ Zv Ašf³ nq bv| Zte 2008 mĭĭji wbevPb cĭ teĭkĭfvM cv_x Zv`i wbevPb e`ĭqi wnmve wbevPb Kĭgkĭb `wLj Kĭi thLvĭb wbaWiZ e`qmxgi gĭa`B Aw\_K Ab`vb †`Lvĭv nq| tKvĭv tKvĭv †¶Ĥ Gme wnmvte `vZvi bvg DĭjL Kiv nq| GwU aviYv Kiv nq th teĭkĭfvM cv_xB wbevPb Rb` MnX Ab`vb Ges wĭRi cKZ e`ĭqi cĭigvY DĭjL KiĭZ Pvb| Zte Gme cĭZte`bĭ mĭ_gj fvDPvi Rgv †`Iqv KviĭY AvBb DĭjL bv \_vKĭj l Gme cĭZte`b we`wiZ nĭq hvq dĭj GB †¶Ĥ †`vi mĕv`P mĭšvIRbK (¶Ĥ 6)|

†¶Ĥ 5: cĭZte`bĭ wbfĭthvM`Zv

ivR`biZK `j Ges cv_x`i `wLjKZ wnmvte †`L Zvi wbfĭthvM`Zv wbaWiY Kiv Le Kĭv, KviY tĭLvĭb Zv`i cKZ Avq Ges e`q mμvšKZ we`wiZ Z` _vK bv| ivR`biZK `j Ges cv_x`i Avq l e`q msμvš cĭZte`b LvZ-wĭĖK Z` _vK bv ev tme Z` wbevPb Kĭgkĭb KZK hvPvBKZ l bv, ZvB Z` wbfĭthvM`Zv ckmvĭc¶| ev`te ivR`biZK `j Ges cv_xiv AvBb Abĭgw`Z mĕv`P e`qmxgi lĭi e`q Kĭi, wKš Zviv w`ó mxgi gĭa` e`ĭqi weeiYx Rgv †`q| hĭ l AvBb Agvĭ Kivi Rb` kĭ\_gjK c`¶c tBlqv weavb iĭqĭQ, wKš wbevPb Kĭgkĭb chĭ cwiZôwbK Kvĭgv l e`v bv \_vKvq Zviv fj ev AmμY Z` c`vKvix ivR`biZK `j Ges cv\_x`i weĭ× c`¶c wĭZ cvĭi bv| GB †¶Ĥ AvBb cĭqRbx wĭk bv \_vKvi dĭj †`vi mĕv`P Ges ev`te

ᵐLjKZ cᵐZte`ᵓbi ᵐbfiᵓhᵐZᵐ LeB Kg ᵐKvi KviᵓY Mo ᵓᵐi I (2.0) Achᵐᵓ chᵐᵓqi (ᵐPÎ 7) GB ᵓᵓᵓᵓ DbiZi eᵐcK cᵓqRb iᵓqᵓQ eᵓj MᵓeIYvq ᵓᵓLv hvq|

ᵐPÎ 7: cᵐZte`ᵓbi ᵐbfiᵓhᵐZᵐ

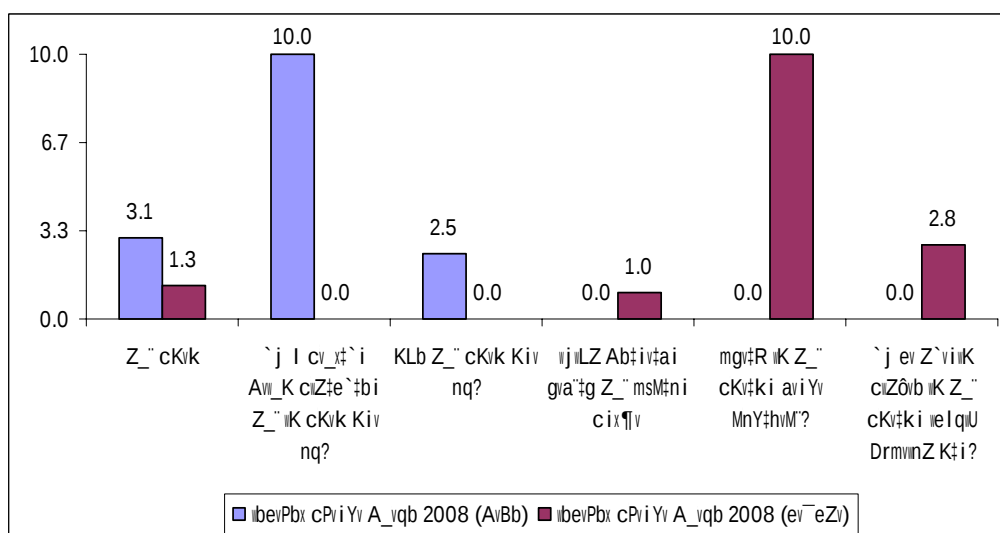

* ᵓᵐi 0 ᵓᵓK 3.3 = Achᵐᵓ; 3.4 ᵓᵓK 6.7 = gaᵓg; Ges 6.8 ᵓᵓK 10 = mᵓᵓiRbK

ᵓᵓᵓ 6: Zᵐ cKᵐk

ᵐbeᵐPbᵐ AᵐBb Abhvqᵐ cᵐx Ges iᵐRᵐbᵐZK ᵓj RbMᵓYi KᵓᵓQ Zᵐ cKᵐk KiᵓZ evaᵓ bq| Abiᵓcfᵓᵓe, ᵓvZviv I iᵐRᵐbᵐZK ᵓjᵓK cᵐᵓ Abᵓᵓᵓbi Zᵐ cKᵐk AᵐBbMᵓZfᵓᵓe evaᵓ bq| AᵐBb Abhvqᵐ ᵐbeᵐPb Kᵐgkb cᵐx I ᵓᵓj i AᵐK Zᵐ (Aᵓq I eᵓq) IᵓqemᵐBᵓUi gᵓaᵓᵓg cKᵐk Kiᵓe| 2008 mᵓᵓj AbiᵓZ mᵓaviY ᵐbeᵐPᵓᵓbi ci hᵐᵓ I cᵓq mKj iᵐRᵐbᵐZK ᵓj Ges cᵐx Zᵓᵓᵓ i ᵐbeᵐPbᵐ eᵓᵓqi cᵐZte`ᵓb ᵐbeᵐPb Kᵐgkᵓᵓ Rgv ᵐᵓᵓᵓQ, ᵐKᵓ GB mgᵓqi gᵓaᵓ ᵐbeᵐPb Kᵐgkb Zᵓᵓᵓ i IᵓqemᵐBᵓU ᵓmme Zᵐ cKᵐk Kᵓiᵐb|

ᵐPÎ 8: Zᵐ cKᵐk

* ᵓᵓi 0 ᵓᵓK 3.3 = Achᵐᵓ; 3.4 ᵓᵓK 6.7 = gaᵓg; Ges 6.8 ᵓᵓK 10 = mᵓᵓiRbK

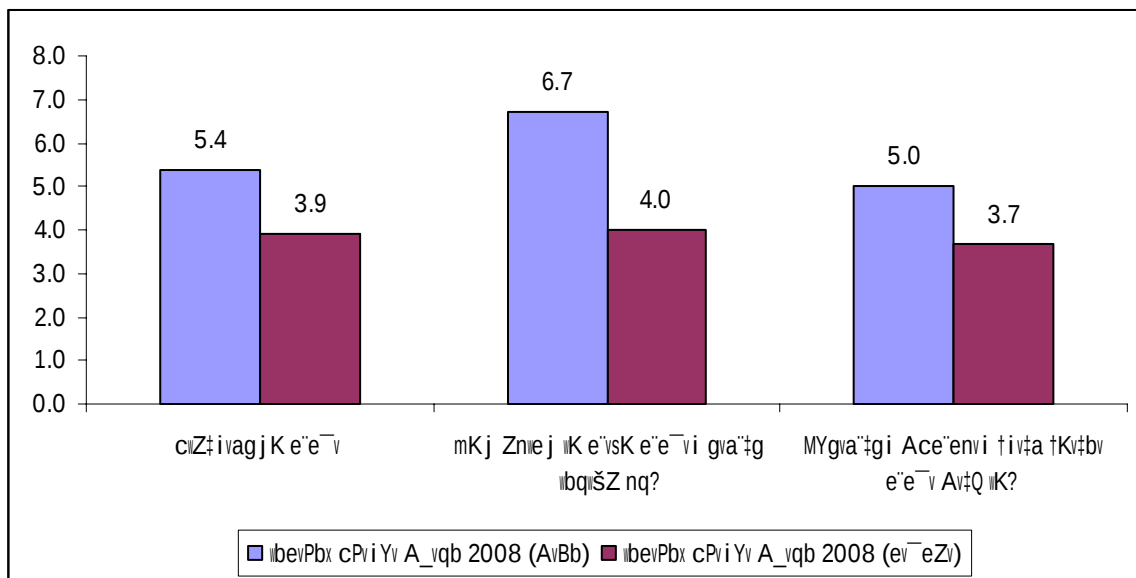
eᵓᵓe iᵐRᵐbᵐZK ᵓj Ges cᵐxiv Zᵓᵓᵓ i Aᵓq I eᵓᵓqi Zᵐ ᵓᵓᵓQv ev ᵓKᵓᵓv eᵓᵓ ev bᵐᵐiK mᵓMᵓᵓbi Pᵓᵓᵓᵓ Abhvqᵐ Zᵐ mieivn Kᵓi bᵓ| iᵐRᵐbᵐZK Aᵐvqb mᵓᵓᵓKZ Zᵐ cKᵐk Abᵓᵓᵓi ᵓcQᵓᵓ MᵓeIYvq AᵓbK KᵓiY cᵓIqv hvq| temiKᵐi KᵓcᵓᵓiU ᵓvZᵓᵓᵓ i cᵓᵓ GKᵐU hᵐᵓ nᵓjv hᵐᵓ ᵓKᵓᵓv cᵐx ev iᵐRᵐbᵐZK ᵓjᵓK Abᵓᵓᵓ ᵓᵓIqv i Zᵐ cKᵐkZ nq Ges ᵓmB ᵓj ev cᵐx ciᵐRZ nq Zᵓᵓe ᵐRqᵐ ᵓj ev cᵐxᵓ ᵓviv Zviv eᵓemᵓqK ᵓᵓᵓi mᵓᵓLxb nᵓeb| GQᵓᵓᵓ KᵓcᵓᵓiU ᵓvZviv Zᵓᵓᵓ i AᵓNᵐᵓZ Drm G mKj Abᵓᵓᵓ ᵓᵓᵓᵓᵓ ᵓᵓKᵓ iᵐRᵐbᵐZK ᵓjᵓK ᵐbqᵓgZfᵓᵓe Abᵓᵓᵓ

შეტყუებულნი (ეწვევები ავიყვანო) გვსთქვამს, რომ ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები.

გრაფიკი 7: ცივიდასახეობის შეფასება

აქვე მოცემულია ცივიდასახეობის შეფასების შედეგები. გრაფიკი აჩვენებს, რომ 2008 წლის აპრილში (აპრილი) და 2008 წლის მაისში (მაისი) შეფასების შედეგები განსხვავებულია. გრაფიკი აჩვენებს, რომ 2008 წლის აპრილში (აპრილი) და 2008 წლის მაისში (მაისი) შეფასების შედეგები განსხვავებულია.

გრაფიკი 9: ცივიდასახეობის შეფასება

* ქვემოთ მოცემულია 3.3 = აქტიუმი; 3.4 ქვემოთ 6.7 = გადამდები; 6.8 ქვემოთ 10 = მთლიანად

ავიყვანო ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები.

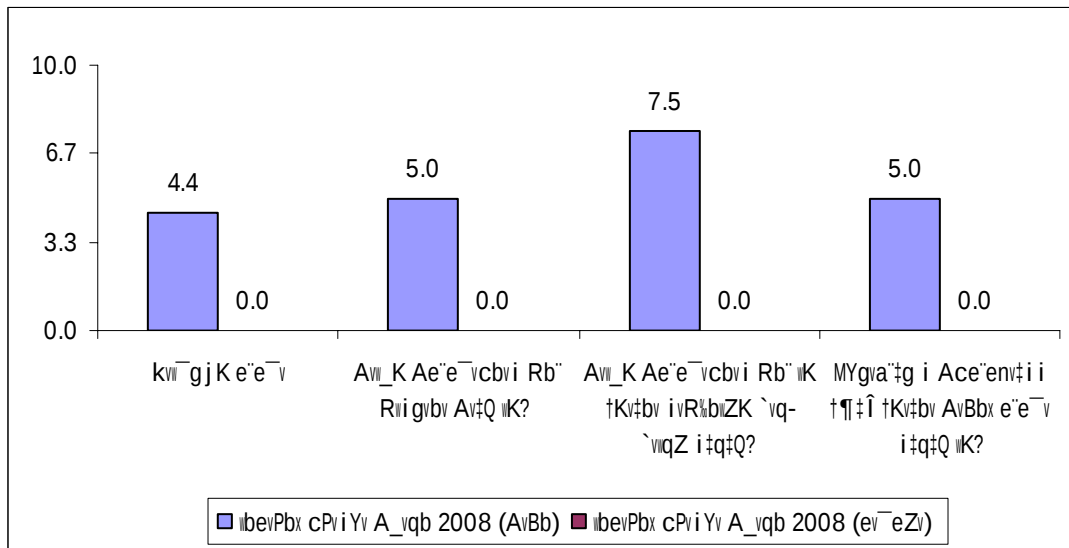
ავიყვანო ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. ჩვენთვის მთელივენი ცდილობენ თავიდან აიცილონ თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები.

გრაფიკი 8: კონკრეტული შეფასება

მსმელთა უმეტესობა ცდილობს თავიდან აიცილოს თავიანთი ქვეყნის წინააღმდეგობის გამოწვევები. გრაფიკი აჩვენებს, რომ 2008 წლის აპრილში (აპრილი) და 2008 წლის მაისში (მაისი) შეფასების შედეგები განსხვავებულია. გრაფიკი აჩვენებს, რომ 2008 წლის აპრილში (აპრილი) და 2008 წლის მაისში (მაისი) შეფასების შედეგები განსხვავებულია.

tmB cv_xi wei"× AvBbMZ c`†¶c wbZ cv†i | AvBb Abhvq GKRb wbevPZ cWZwbai AvmbI kb" nZ cv†i h`
 cieZxZ †Kv†bv mgq wbevPb Kigkb c`E Z_ f j cgwYZ nq|
 ev`te Gme wea-wb†I†ai †Zgb c†qM †bB| 2008 mv†ji wbevP†b wbevPb Kigkb K†qKRb cv_xi g†bvq
 Ab†gv`b K†iwb| cieZxZ Zv†`i AwaKvskB D"P Av`vjZ †\_†K Zv†`i c†¶ ivq wb†q wbevP†b AskMnY K†i|
 h_vmg†q wbevPb e†qi weeiYx Rgv c`vb K†iwb Ggb cv\_x†`i wei"× wbevPb Kigkb GLbI c†qRbxq AvBbMZ
 c`†¶c MnY K†iwb| d†j †`Lv hvq AvB†bi Rb" ga`g gv†bi †`vi _vK†j I ev`eZvi Rb" †Kv†bv †`vi †bB (wPÎ
 10)|

¶PÎ 10: kv`gjK e`e`v

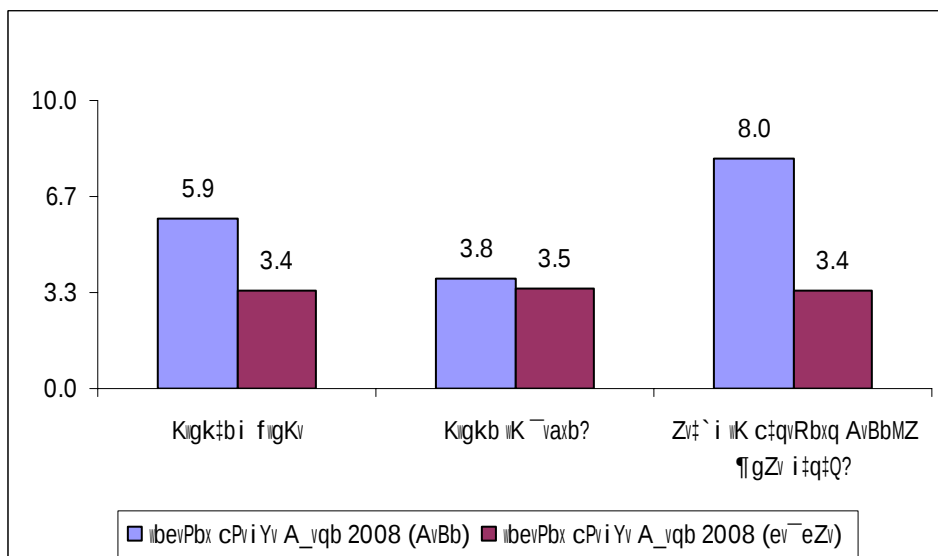

* †`vi 0 †\_†K 3.3 = AchvB; 3.4 †\_†K 6.7 = ga`g; Ges 6.8 †_†K 10 = m†švIRbK

†¶Î 9: wbevPb Kigkb†bi f†gKv

evsjv†`†k ivRwbZK A\_vqb wbqšY I cwiex¶Y Kivi Rb" `wqZcvB ivóxq c†Zôvb wbevPb Kigkb| evsjv†`†ki
 msiearb Abhvq wbevPb Kigkb GKU `vaxb c†Zôvb, hv† e`q RvZxq ev†R†Ui gva`†g wev† Kiv nq| cavbgšxi
 mv†_ c†vgkμ†g †c†m†W>U cavb wbevPb Kigkb†bi Ges Ab`vb" Kigkb†i`i wb†qM †`b| wbevPb Kigkb m†Pevj†qi
 gva`†g ckvm†K m†vqZv †c†q \_v†K Kigkb†iiv| miKv†ii wefb Kv†hvj†qi KgKZv†`i wbevPb Kigkb m†Pevj†q
 †c††Y wb†qM †`Iqv nq|

¶PÎ 11: wbevPb Kigkb†bi f†gKv

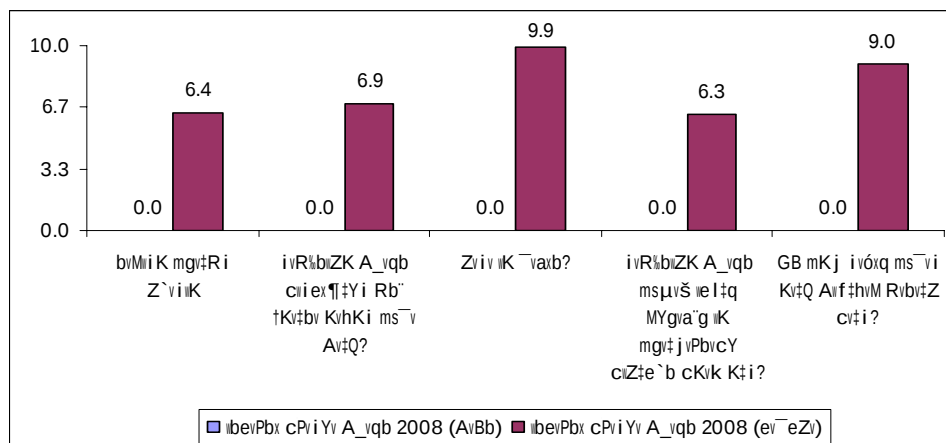
* †`vi 0 †\_†K 3.3 = AchvB; 3.4 †\_†K 6.7 = ga`g; Ges 6.8 †_†K 10 = m†švIRbK

AZxZ chvB AvBb KvVtgv bv vKvq bevpb Kvgkb ivRbZK A_vqbi QZv I Revev nZv bvdZ Kivi Rb mfg Qj bv 2008 mvtj G msuvs AvBb cYqb Kiv nq| AvBb Abhvqx bevpb Kvgkb tKvbtv j ev cv_xi wei x Zs KiZ cvti, Zvti Av_K weeiYx bixv KiZ cvti, Ges e'vsKi Avvb-cvb chteY KiZ cvti| evte ivRbZK j Ges cv_xti cE Z hvPvB-evQB Kivi Rb bevpb Kvgkbi htó Rbej Ges ctqvRbxq KvVtgv tbB| AZxZ bevpb KvgkbK Av_K I Rbej mgmvi tgvKvtejv KiZ ntqQ| Zte mekl ZEvavqK miKvii mgq bevpb Kvgkb me aibi mntvMZv cvq| Zv mEI gvV chvtqi KvR-Kg ciiPvjbvq bevpb Kvgkbi Rbeji NvUvZ itqQ| eZgvb KgiZ Rbeji chvB ckkYi Afve vKvq Zviv cvZ'nk Kg KvKifvte KiZ cviQb bv| G ttt ev e ctqM mxgZ vKvi KviY AvBb ga'g gvbi tvi vKtj I ctqMMK ttt Avi I DbvZ ctqvRb (PÎ 11)|

ttt 10: bMik mgvRi cixY

ivRbZK j I cv_xti Ici bevpb AvBb I Zvi ctqM mduK RbMYK AevnZ Kivi Rb wefb bMik msMVb KvR KiQ| Gi gta UvYctiY Bvubvkvbv evsjv`k (UAvBie) mciZ ivRbZK A_vqb cixYi KvR ii KitiQ| bevpbi mgq cPvi-cPviYv AvBbi vavb Abhvqx cv_xti etqi aib bixv Kivi Rb UAvBie U MteYv ciiPvjv Kti - 2007 mvtji MZ bevpbi AvM GKU, Ges AbU 2008 mvtji beg RvZxq bevpbi mgq| Dfq MteYvq tLv tMQ AvKvsk cv_x bevpb Kvgkbi teta tlv mtevP mxgvi AvZi³ KtqK Y teik e'q KitiQ| UAvBie GLb ivRbZK A_vqbi Ici Avi I Mfxi AbmÜvbgjK MteYv Kivi ciiKibv KiQ| GB ttt evsjv`k tvi ga'g gvbi etj bMik mgvRi cixY Avi evovbv ctqvRb (PÎ 12)|

PÎ 12: bMik mgvRi cixY

* tvi 0 t_K 3.3 = AchvB; 3.4 t_K 6.7 = ga'g; Ges 6.8 t_K 10 = mshvRbK

Dcmsvi I mcwikgvjv

ivRbZK A_vqbi Ici Zv cKvki velqU evsjv`k GLbI AvjvPbvq AMvavKi cvqib| miKvi, bevpb Kvgkb, RbMY, GgbvK ivRbZK tji K t\_KI G evcti tKvbtv Pvnv`Zvi nqib| ivRbZK A_vqb GLbI GKU UkkvZi velq, thLvbtv j, jv Zvti vbtRti Kgti KvQB Av_K e'evcbvi velq Zv cKvK Kti bv| Av_K Abvb KLbI KLbI mivmvi e'emv-cvZvb I kiciZti KvQ t_K msMn Kiv nq| Gme Abvb cvQB e'v³MZ v_K mvgbt ttiL t"Qvq tlv nq v_K, Avevi AtbK ttt PvevRi gva'tgl msMn Kiv nq| aviYv Kiv nq GKU eo AtKi A bevpb gbtvqb jvfKvix cv_xti KvQ t_K msMn Kiv nq| bevpb tRvU MVtbi gva'tgl Znvej msMn Kiv nq v_K| G aibi Znvej K v bevpb Kvgkbmn mvaviY RbMY RvbtZ cvti bv|

AvBbMZ eva'evakZv vKtjI tKvbtv jB jxq Avq-etqi nmve vbqggvdk msiY Kti bv, Ges GLb chs tKvbtv jB Zvti nmvti ZS I evnK bixv Ktiib| bevpb A_vqb msuvs Zv bevpb Kvgkb Rgv vbi velqU evsjv`k ivRbZK msZZ GKU bZb mshvRb|

2008 Gi bevpbi cti teikivM j I cv_x bevpb etqi nmve bevpb Kvgkb Rgv itqQ| Zte AvBbMZ eva'evakZv vKtjI bevpb Kvgkb GLb chs Gme cizte`b Zvti ItqemvBvU cKvK Ktiib| eZgvb MteYv Abmvti tki GKgvI vbqSYKvix cvZvb mntte bevpb Kvgkb Gme cizte`bi mZ'Zv hvPvB Ktiib, Ges Gi

cʔqRbXq Z`viWK I wbiXʔv e`v l tB| dʔj cv_xiv wbaWiZ mxgvi tPʔq AʔbK tēk e`q Kʔi Ges cieZxʔZ GB mxgvi gʔa`B wnmve Rgv t`q| wbevPbx AvBʔb hʔ\_ó ciigY kv`gjk e`v i DʔjL_vKʔj I Zv cʔqM Kiv nqib|

evsjvʔ`ʔki ivR%bWZK A\_vqʔb AwaK ʔQZv I Reven`wnZv cWZôvq wUAvBie wbaWjW LZ mcvwik KiʔQ|

miKvʔii fʔgKv

1. AvBʔbi h_vh_ cʔqʔM KiYxq wbaWiY me t÷KʔnvʔviʔK mʔú³ Kʔi h_vh_ c`ʔʔc MnY Kiv DʔPZ| D`vniY`iʔc, wbevPbx wnmve wbiXʔv Kivi Rb` wbiXʔK wʔqMʔK AMwaKvi t`lqv DʔPZ|
2. wbevʔʔbi mgʔq ivó ivR%bWZK `j,ʔjvʔK wefb mnvqZv, thgb tcv÷vi g`Y, AwWʔUwiqvg mieivn, ivóxq gvijKvbxb tiwWl-tUwjfkʔb wbevPbx cPviYv BZ`w` wēlʔq fZiK w`ʔZ cvʔi| ivR%bWZK `j I RbMYʔK mʔú³ Kʔi GB wēlʔq GKwU bxWZgvjv `Zi Kiv thʔZ cvʔi|
3. ivR%bWZK `jʔK Ab`vb c`vʔbi Rb` temiKwi tKvʔúwb,ʔjvʔK wētkl cʔYv`bv c`vʔbi GKwU weavb Kiv thʔZ cvʔi| Gi gva`tg GKw`ʔK thgb temiKwi tKvʔúwb,ʔjv ivR%bWZK `j,ʔjvʔK Ab`vb c`vʔb DrmwvZ nʔe, Ab`w`ʔK ivR%bWZK A\_vqʔb ʔQZv Avmʔe| Zʔe GB aiʔbi weavb ceZb Kivi AvʔM me t÷Kʔnvʔviʔi mʔv`_ AvʔjvPbv KiʔZ nʔe|
4. e`emv cWZôvb Ges tKvʔbv e`w³ Ab`vb ev tmev c`vb Kiʔj Zv cKvk Kiv eva`ZvgjK Kiv DʔPZ|

wbevPb Kʔgkʔbi fʔgKv

5. tKvʔbv cʔʔcWZZ Qvov wbevPbx AvBb ev`evqʔbi mʔʔgZv wbevPb Kʔgkʔbi \_vKv DʔPZ| ivR%bWZK `j I cv_xʔ`i wbevPbx e`q ciexʔʔY Ges G msµvš wbevPbx AvBb j•NbRiBZ KviʔY cʔqRbXq AvBbx c`ʔʔc tbiqv i Rb` GKwU e`v cWZôv Kiv DʔPZ| wbevPbx AvBb I iWZ-bxWZ j•Nʔbi Rb` (cʔhvR` tʔʔi) cW\_Zv evWZj Kivi gʔZv D`vniY `Zi Kiv DʔPZ|
6. gʔbvqgb cĭ Rgv t`lqv mgq c`Ĭ mKj Z` wbevPb Kʔgkʔbi hvPvB evQvB Kiv DʔPZ, Ges fj Z` c`vʔbi Rb` gʔbvqgb cZ`vkxʔ`i wēi`x kv`gjk e`v MnY Kiv DʔPZ|
7. cWZ A_eQi tʔtʔ ivR%bWZK `j c`Ĭ Aw_K Z` (Avq, e`q, mʔú` BZ`w`) wbevPb Kʔgkʔbi IʔqemvBʔU cKvk Kiv DʔPZ| ivR%bWZK `j I cv_xʔ`i t`lqv wbevPbx e`ʔqi weeiYx cKvk Kiv DʔPZ Ges RbMʔYi Rb` mnRj f` Kiv DʔPZ|
8. ivR%bWZK `ʔji wbevPbx e`ʔqi weeiYx Ges evWIK wbiXʔv ciZʔe`b hvPvB Kivi Rb` wbiXʔK wʔqM Kiv DʔPZ| G mKj tʔʔi tKvʔbv aiʔbi AmʔZi aiv coʔj (wēÜb evWZj Kivmn) cʔqRbXq AvBbx c`ʔʔc tbiqv DʔPZ|
9. wbevPb Kʔgkb ivR%bWZK `j,ʔjvi cʔʔ t`ʔK wbevPbx cPviYv, thgb tcv÷vi Qvcvʔbv, cʔRKkb wguUs Gi AvʔqvRb KiʔZ cvʔi|

ivR%bWZK `ʔji fʔgKv

10. cWZiU ivR%bWZK `ʔji MYZwšK PPvi cWZdj b wntmʔe ʔQ Ges mmsMwVZ Aw\_K e`vcbv _vKv DʔPZ| evWIK cWZʔe`b Ges IʔqemvBʔUi gva`tg `ʔji Avq, e`q Ges mʔú`i nvjbvMv`KZ Z` cKvk Kiv DʔPZ|
11. ivR%bWZK `j,ʔjvʔK tMvcbxqZvi ms`QZ t`ʔK tēiʔq Avmvi Rb` AvšWIK Dʔ`vM MnY KiʔZ nʔe|

bvMwiK msMVʔbi fʔgKv

12. ivR%bWZK A_vqʔb ʔQZvʔK Avil ,i`Z w`ʔq bvMwiK msMVb,ʔjvi cʔʔ t`ʔK mʔPZbZv ewxgjk I Gʔʔʔi Pwin`v mʔó i jʔʔ` wefb KgmwP tbiqv DʔPZ|
13. wbevʔʔb e`q Kgvʔbvi Rb` wbevPb chʔeʔʔYKvix bvMwiK msMVb,ʔjvʔK wbevPbx A_vqb Ges e`ʔqi Ici chʔeʔʔY Kiv DʔPZ|

msev`-gva`ʔgi fʔgKv

14. msev`-gva`ʔgi ivR%bWZK Ges wbevPbx A_vqʔbi Ici AbmÜvbx ciZʔe`b cKvk Kiv DʔPZ|
15. cv_xʔ`i wbevPbx cPviYvi e`ʔqi Ici wʔqWZ cWZʔe`b cKvk Kiv DʔPZ|
16. Bʔj±wbK wguWvq cPviYvi Rb` ivR%bWZK `j,ʔjvi e`qKZ Aʔ_i wnmve cKvk Kiv DʔPZ|

temiKwi LvZi fʔgKv

17. ivR%bWZK `j,ʔjvʔK c`Ĭ Ab`vb (AvW\_K ev tmev) mʔúWZ Z` cKvk Kiv DʔPZ|